

[Transcript] DS Vandaag / Leraar overmeesterd (deel 1): leerling in het verzet

Deze tweede week van de paasvakantie hebben we iets bijzonders.

We brengen in DS vandaag een reeks van vier afleveringen over de juridisering van het onderwijs.

Het feit dat meer en meer ouders beslissingen van de school aanvechten en daarvoor ook vaker een advocaat onder de arm nemen.

Dit is Leraar Overmeesterd.

INTROMUZIEK

Dinsdag ochtend, 20 september 2022.

Ik word wakker door het anhourend geringel van mijn GSM.

Op het scherm zie ik de naam van mijn departementsofd staan.

Ik ben op dat moment docent aan een hoge school.

Ik neem op en ik hoor dit.

Eva, sorry dat ik je zo vroeg al stoor, maar ik heb minder goed nieuws.

Een student heeft klachten ingediend.

Terwijl ik haar boodschap probeer te vatten, vertelt mijn departementsofd dat de student niet akkoord is met de onvoldoende die ik hem gaf voor zijn herexame.

Ik lach en zeg dat hij dan maar beter zijn best dat moet doen.

Maar een officiële klacht binnen een hoge school komt met een hele procedure, die ik op dat moment nog niet ken.

De volgende dagen stroomt mijn mailbox vol.

Ik moet argumenten opleis, te bewijzen, verzamelen en een verweerschrijven, want ik moet mezelf gaan verdedigen voor de interne beroepscommissie van de hoge school.

En tussen al die mails zit plots ook een bericht van een advocaat.

De advocaat van mijn student.

In zijn klacht vervel ik van een ervaren docent tot een nietsnut.

Ik ben verontwaardigd en ongelofelijk teleurgesteld.

De zitting die volgt is bij momenten hallucinant en de opmerkingen van de advocaat provocerend.

Zo vond hij dat mijn student zijn kennis meer dan voldoende had bewezen, ook al slaagde hij maar voor één van de vier omdrachten.

Een week later werd hij in de lucht van de student en later kregen we te horen dat de klacht ongegrond is bevonden en dus verworpen wordt.

En toch blijft er iets seuren.

Hoe zijn wij hier belandt?

Waarom werd dit een discussie over evaluatiecriteria en niet over de kern van de zaak?

Of de student klaar was voor het volgende academiejaar?

Waarom moest dit uitmonden in een halve rechtszaak met een advocaat?

En vooral was ik een uitzondering?

Of is dit nu de realiteit van het heerlendaagse onderwijs?

[Transcript] DS Vandaag / Leraar overmeesterd (deel 1): leerling in het verzet

Op het moment dat je die post krijgt
van, kijk, de advocaat is door je examen geweest,
ja, ik was heel verontwaardigd, ik werd boos.
Dat je dan als leerkracht als nog de schuld krijgt eigenlijk,
want het komt door u.
Het gaat wel in één richting, hoor. Het wordt een richting van de school gegooid.
Wat heeft de school niet gedaan?
Wat heeft mijn kind niet gedaan?
In deze podcast zoek ik uit waarom meer en meer leerlingen
zich niet neerleggen bij een examenresultaat
en het oordeel van hun leraar aanvechten.
Dan neem ik de dossier aan. Ongeveer drie op de vier zaken winnen we ook.
Juigen we deze evolutie naar meer inspraak toe?
Door een bepaald fact hadden we het verkeerde examen krijgen.
Dat was niet juist superint.
Dat heeft echt lang geduurd. Ik heb niet zo'n examen.
Of ondermijnen we op deze manier ons eigen onderwijs.
Als leerkracht is inderdaad beginnen aan te passen
aan mogelijke juridische procedures,
dan heeft dat een negatieve en bloepend kwaliteit.
Ik ben Eva Drogmans.
En dit is de eerste aflevering van Leraar Overmeesterd.
Ik ben op bezoek bij Gitten, een eerste jaar studenten-krimiologie
aan de Universiteit van Gent.
Hoi, hoi, dat is Gitten.
Helemaal, sorry dat ik te laat.
Dat is niet.
Die ruikt dat uit, dat is een aandacht, zo'n tijd.
En ik kom, grapjes.
Gitten startte twee jaar geleden samen met haar ouders een procedure
tijdens de aflevering van Leraar Overmeesterd.
Dat is de eerste aflevering van Leraar Overmeesterd.
Dat is de eerste aflevering van Leraar Overmeesterd.
Dat is een procedure tegen een examenresultaat.
En ik wil weten waarom.
Dat is een meiling van een borderkolle.
Ik doe geen wetenschappen omdat ik wel geïnteresseerd in...
Als er iets is gebeurd, een aanslagen of iets minder erg,
dan wil ik meestal wel weten wat de reden is
en hoe dat het zover kan komen.
Dus ik denk dat daarom is ik dat gekozen.
Nee, maar bij het komen.
Het heeft je wat gekost, hè.
Om hier te staan, om hier te geraken, in het middelbaar onderwijs

verliep jouw parcours niet zo heel vlot.
Hoe kwam het eigenlijk dat het voor jou minder goed vlotte?
Ik heb een concentratie historie, ik heb ADAD.
Ik heb het vooral moeilijk met mij te kunnen concentreren op de lange termijn, als ik een...
Voorbeeld, ik had een vak op school dat acht uur na elkaar was en dat was echt pure theorie.
Dus als het echt moeilijk om in concentratie te houden, leeg het wel die speeltijden enzo, maar voor mij zag het anders.
Ik koord veel rapper afgeleid dan andere mensen.
Dus dan kan ik waarschijnlijk lastiger zijn in de klas ook.
Dat krijg je daar opmerkingen voor, maar...
Ja, en de grote delen bij een examens gingen minder dan mijn dagelijks werken, omdat dat veel grotere pakketten zijn.
Dus op dat vlak had ik het wel moeilijker met ADAD.
Ik heb medicatie moeten beginnen nemen.
Dat was wel een zoektocht geweest, want die medicatie had geen goede invloed op mij, mijn persoonlijkheid veranderde helemaal.
Hij is slaar, op welke manier?
Je zat dus echt de hele dag in een concentratie waar echt moeilijk was, dus je kon niet echt meer fun maken of hoe je het wilt benoemen.
En dan zijn we overgegaan naar druppels op natuurlijke basis.
Dat heeft mij wel geholpen, maar op dit moment neem ik dat niet meer zo veel.
Echt wanneer ik het zelf het gevoel heb van, nu wil ik het echt nemen, want het lukt echt niet.
In het vijfde middelbaar gieten is het misgelopen, hè?
Corona, de periode van corona, is geweest, waardoor het moeilijk was qua structuur op school, niet alleen voor mij, denk ik.
Dus mijn eindrapport was niet goed, ik had vijfde korte.
Frans, vieskunde, geschiedenis, eigenlijk, vieskunde en toegepaste fysica.
2020 en 2021 zijn zware jaren voor wie in het onderwijs werkt of lesvolgt.
Om de kans op besmetting met het coronavirus zo laag mogelijk te houden, gaan de scholen meermaals voor langere periodes dicht en worden de lessen online gegeven, met wisselend succes.
Wie zelfstandig kan werken, houdt het hoofd boven water.
Maar wie dat niet kan, gaat er langzaam maar zeker kopje onder.
En dat gebeurt ook met gieten.
Op het einde van het vijfde middelbaar krijgt zij een B-apttest met clausulering.
Dat betekent dat je overmacht naar het volgende jaar,

maar wel met uitsluiting van bepaalde studierichtingen.
In gittensgeval mag zich geen gezondheidszorg
en welzinswetenschappen meer volgen.
Een technische richting.
Ze moet naar het beroepsonderwijs.
Ik had het heel moeilijk, want ik heb meiraal iets opnieuw gedaan
en toen kon ik mij daar benneerleggen,
omdat ik inderdaad zelf ook voelde dat het beste.
Maar in het vijfde voelde dat niet zo aan,
omdat ik mijn best had gedaan, ook met corona was het veel moeilijker.
Dus ik voelde wel dat ik minder structuur had
en minder hoofd van school.
Dus ik was niet akkoord met het besluit dat school mij gaf.
Dus ik was heel verdrietig en dat was niet leuk.
Ik ben in de plaats van dat ze dan zien dat ze het best doen,
maar het lukt niet dat de school misschien ergens meer kan zijn.
We kunnen daar misschien op dat vlak beter helpen
in de plaats van dat ze therapst zeggen
dat ze misschien moesten naar de B-storm gaan.
Ik heb het gevoel dat ze er al eens veel therapst zeggen
bij sommige mensen in de plaats van steuning te geven.
Dus de eerste stap dat we hebben gedaan, is met de directrice gaan praten
om te vragen of de klasse raad optoog bij je mogen komen
om te bespreken over mijn rapport of ik herexamens kan doen.
Maar dat wou de school niet, of de directrice.
Dus zijn we dan in beroep gegaan en naar hogere opties gegaan.
Jullie hebben ook een advocaat onder de arm genomen.
Waarom is dat eigenlijk?
Omdat we toch graag inzicht te wouden van iemand
dat daar bijvoorbeeld veel meer dan weet dan mijn ouders of ik.
En zo hulp te gaan zoeken of dat we wel een kans hadden
of dat wel ergens correct is wat ik voelde
hoe dat het gegaan is of niet.
Om aan te kijken of het wel slim was om verder te gaan.
Hij heeft ons dan wel gezegd van gewoon puur op mijn punten
dat dat logisch is wat de school zegt.
Maar op basis van mijn speciaal, omdat ik een stoornis heb
en mijn begeleidingsplan, dat er toch wat dingen fout zijn gelopen.
Dus dat we daar wel kans op hadden.
Dus zijn we dan voor gegaan.
Ik denk dat advocaaten niks anders doen
dan proberen de regels te laten respecteren.
Ik kan als advocaat geen kind laten slagen
als de regels dat niet zouden toeladen.

Dit is Christop van Geel,
een advocaat die zich gespecialiseerd heeft in onderwijsrecht.
En hij heeft, zoals zegt hij zelf, meer dan werkt genoeg.
In mijn praktijk, in juni, slaap ik zeer weinig
en kom hier honderden mensen.
Recht honderden.
Dan werk ik van vijf uur's ochtends tot twee uur's nachts.
Weken aan het stuk.
In bijna elk dossier is er iets dat rammelt.
Ik zal het zo zeggen, de dossier die ik aaneem.
En van de dossier zie ik aaneem, ongeveer drie op de vier zaken winnen we ook.
Dat wil dan toch iets zeggen, eerder over de kwaliteit
waarmee die beslissingen van de klasraad worden genomen,
eerder dan over wat de advocaaten verzinnen, denk ik dan.
Sommige scholen bereiden dat heel grondig voor een jaar door.
En op het einde krijgt die leerling een uitgebreid verslag.
En als een school op dergelijke manier een leerproces begeleidt,
dan komt er vaak geen procedure.
Maar als een leerling op het einde van een jaar totaal onverwacht
een seatest of een zeer streng klosulering krijgt,
met drie regeltjes van, ja, wat beter u best moet doen,
of geen commentaar,
dan denken dat mensen dat nog slikken.
Dat lijkt mij, ja, eigenlijk een beetje getuigen
van zeer bekrompe wereldbeeldmensen,
aanvaard de beslissingen als die getragen zijn
door één het jaar en als die bevatelijk worden uitgelegd.
Besissingen moeten gewoon gemotiveerd zijn.
Die moeten uitleggen waarom men dat doet.
Een jaar langer moeten studeren.
Er bestaat een indicatieve tabel, zoals dat heet, die wordt gebruikt voor.
Als u in een ongeval terechtkomt en je benen moet gaan puteren,
dat heeft een bepaalde waarde.
Het verlies van een schooljaar heeft ook een waarde, dat is 36.000 euro.
Dus dat kost wel wat.
Dus het is maar logisch, denk ik,
dat als er beslissingen zijn die een enorme impact hebben,
dat daar ook een recht is op weerwoord.
Dat staat ook in het verdrag van de rechten van de mens.
Dat is niet zomaar iets dat juristen hebben verzonnen.
Dat vinden wij belangrijk.
Als er een belangrijke beslissing wordt genomen
die een enorme impact heeft,
dat u ook wel uw kant van het verhaal mag laten kennen.

Terug naar Gitte, die via een beroepsprocedure haar B-attest met clausulering wilde aanvichten. Ze mocht volgens dat attest enkel naar het zesde middelbaar overgaan als ze van het T-zo naar het B-zo zou stappen. Maar dat zag Gitte niet zitten. En ze had naar eigen zeggen ook een sterk argument. Mijn ondersteuning van mijn begeleidingsplan dat niet alles van die lijst dat er moet gedaan worden toegepast is. Om willen van haar ADAD had de school samen met Gitte een begeleidingsplan opgesteld. In zo'n plan staan de maatregelen die de school beloofde nemen voor leerlingen met een bepaalde problematiek. Zo werd het aantal schrijftaken voor Gitte beperkt, mocht ze hulpvragen van een klasgenoot voor het bijhouden van autissies en zou de leerkrachten haar tijdens de middag ook bijwerken in die nodig. En ook tijdens de examens kreeg Gitte extra steun. Dus een zorglokaal, een aparte klas waar hij kon zitten, met nog mensen die ondersteuning nodig hadden met een concentratiesteelings of iets anders. Ik kreeg extra tijd voor mijn examens. Ik hoorde ook meer vragen stellen. De leerkracht moest ook altijd bij mij komen, specifiek. Daarom dat ik ook in een zorglokaal zat. En als ik een vraag had opengelaten, moesten ze mij meestal opwijzen van deze logisch of mij iets van tips geven of zo. En naar jouw gevoel was dat zorgplan niet of onvoldoende uitgevoerd? Ja, op sommige plekken. Er waren plekken dat goed was en er waren plekken dat minder was. Soms had ik het gevoel dat haar leerkrachten niet genoeg kwamen, omdat het heel lang duurde en ik snap dat ook, je hebt andere klassen. Maar ik ben een persoon dat te veel begint over na te denken dan als het te lang duurt. Dat maakt me gefrustreerd. En dat ligt aan mij, dat is waar. Maar voor een bepaald vak hadden we het verkeerde examen kregen. Dat was niet juist je print of de opgave stonden er niet bij en gewoon de oefeningen. Dat heeft echt lang geduurd. Ik begreep niets van mijn examen en andere leerkrachten kwamen. Dan helpen we mij, maar die begrepen zelf niet, werden ook gefrustreerd. Uiteindelijk hebben we dan het juiste examen kregen, wel juist je print, maar dan heb je het lang over te doen om te zoeken wat je moet doen en dan krijg je daarna nog je examen. Veel mensen hadden geen zin meer in, ik ook niet.

Ik was frustrerend.

Gitten en haar ouders starten dus een beroepsprocedure.

Met als belangrijkste argument het begeleidingsplan

dat de school niet voldoende zou hebben uitgevoerd.

Daardoor was Gitten minder goed voorbereid op haar examens met het gekende resultaat als gevolg.

Wat was de uitkomst van die beroepsprocedure uiteindelijk?

Mijn beroep is afgewezen geweest door de school.

Dus zijn we dan naar de Raad van State geweest om daar verder te gaan zoeken en oplossen.

De Raad van State.

Daar kom je als burger niet zo snel mee in contact.

De Raad van State is het hoogste rechterlijke collega in ons land dat onder meer uitspraken doet over geschillen

tussen burgers en de overheid.

De Raad kan bestuurshandelingen schorsen

als die in strijd zijn met bepaalde rechtsregels.

Dan is er nog de procedure bij de Raad van State,

een heel bijzonder procedure, bij uitstringende noodzakelijkheid.

Dat betekent dat mensen zeer snel moeten handelen.

En de Raad van State gaat dan eigenlijk grossen modo na

of de ouders leerling een antwoord hebben gekregen op een vraag.

En of die antwoorden overeenstemmen met een aantal principes uit het recht.

Is dat zorgvuldig? Is dat redelijk?

Is dat een overeenstelling met de codex?

Ik vind er onderwijs zo'n aantal dingen.

Als dat niet het geval is, schors de Raad van State die beslissing.

Dat betekent nog altijd niet dat we een nieuwe beslissing hebben, maar dan keert het terug naar die broekscommissie.

En die moet dan een nieuwe beslissing nemen,

rekeninghoudend met wat de Raad van State daarover heeft gezegd.

Kan je nog volgen?

Ik zet het nog even op een rij.

Een leerling van het secundaire onderwijs

die niet tevreden is met zijn examenresultaat

dient eerst bezwaar in bij de directeur.

Die beslist om wel of niet de klasse raad opnieuw aan het werk te zetten.

Gebeurt dat niet, dan kan de leerling in beroep gaan.

De beroepscommissie bestaat uit interne leden van de school en externe leden.

Die commissie bekijkt meestal aan het einde van de zomer

het hele dossier opnieuw

en kan een andere beslissing nemen dan de klasse raad.

Doet de commissie dat niet,

dan kan de leerling zijn zaak nog voor de Raad van State trekken.
Die kijkt niet naar de inhoud, maar checkt wel
of de school zich aan haar eigen afspraken heeft gehouden
en of de rechtstregels zijn gerespecteerd.
Studenten van het hoger onderwijs doorlopen ongeveer hetzelfde parcours,
al kunnen zij niet naar de Raad van State.
Zij moeten aankloppen bij de Raad voor Betwistingen
van Studievoortgangsbeslissingen.
In een eerste en enig middel voert verzoekster
de schending aan van de motiveringsplicht.
Verzoekster betoogd dat de bestreden beslissing
niet antwoord op haar meest cruciaal...
Meer bepaald verwijsverzoekster is hij in haar cruciaale vragen
over de afgesproken begeleiding van de school.
De verwerende partij antwoordt in de nota met opmerkingen
dat de positieve evolutie die verzoekster in haar resultaten ziet,
niet blijkt uit de dossier dat de examenresultaten weergeeft.
Dat de Raad van State telt 21 paginas,
ik heb dat helemaal doorgenomen.
En het leest als buitenstaat, dan moet ik zeggen,
als een soort welis niet de spelletje.
Het is tussen jou en de school. De school vond dat er geen positieve
evolutie in jouw resultaten was dat jaar. Jij vond van wel.
De school vond dat zij genoeg ondersteuning had geboren,
maar jij er niet was op ingegaan. Jij vond net het tegenovergestelde.
Vond ik daarmee ook het gevoel samen dat je had al op school zelf?
Ja, zeker tijdens dat proces van Raad van State,
wat ik daar allemaal te horen kwam, alleen niet in persoon,
maar van via, via, wat de school zei voor mij.
Ik had juist het gevoel dat ik heel veel deed en veel vroeg
van aan de school, via mijn mails, qua hulp, qua taak,
altijd veel mails sturen, zoals ik het zeker begrijp.
En dan kreeg ik te horen dat ik te weinig deed
en dat ik zelf niets vroeg van eersteuning,
dus dat was niet zo fijn om te horen.
Dus ja, dat was een dubbel gevoel.
Hoe heeft de Raad van State het geoordeeld?
Dus de Raad van State heeft de beslissing van de beroepscommissie geschorst
en daarna heeft de beroepscommissie het attest moeten aanpassen.
En hierdoor mocht ik dan door naar het zes jaar
in de richting waar ik al in zat.
Gitte werd dus in haar gelijk gesteld.
En de Raad van State deed dat om drie redenen.
De school had niet gezorgd

voor de beloofde ondersteuning tijdens de examens.

Op het examenwiskeunde werd er maar vier van de 41 leerblandoelstellingen getest, waardoor dat examen niet representatief was.

En de school had haar eigen beslissing onvoldoende gemotiveerd.

Jij mocht over naar het zesde middelbaar in de richting die jij al volgde.

En op welke manier heb jij dan dat zesde jaar beëindigd?

Mijn goede resultaten, ik ben er door en nu doe ik universiteit.

Dus het is mij gelukt.

Jij had geen tekorten meer op het einde van het zesde jaar?

Ik denk dat ik er nog één had, maar die werd gedepulereerd.

Jij hebt jouw laatste jaar wel op dezelfde school afgewerkt.

Je bent niet van school veranderd. Hoe was dat voor jou, de laatste jaar?

Heel duvel. Veel gevoelens, zowel positief of negatief.

Omdat ik een goed resultaat had, op het einde van het jaar natuurlijk een heel positief gevoel om dat je je toch nog hebt kunnen bewijzen naar de school en kunnen tonen van, kijk,

mijn gevoel zat juist dat ik door mocht in mijn gevoel.

En wat ik allemaal heb gedaan, dat het niemand scheeend wint erin of een verliezer.

Maar ik ben wel blij dat ik heb kunnen aantonen van, kijk,

mijn gevoel zat juist en ik heb dit verdiend.

En dat was niet makkelijk, want sommige, ik voelde dat wel persoonlijk.

Misschien andere mensen niet of de leerkracht er zelf niet.

Dat sommige mensen niet blij waren met mij, wat logisch is.

En dan heeft dat wel invloed op mij en hoe dat ik in de lessen zat.

Ik had ook sinds de hele proces vaker last van paniek aanvallen en faal angst.

Ik moest altijd letten op wat ik deed, dat ik niks verkeerd deed.

Ik had altijd het gevoel van, als ik nu iets slechts doe,

dan kan dat nog op mij neerkomen, misschien op het einde van het jaar.

...

Met welk gevoel kijk jij nu terug op die periode?

Dat heeft fysiek en mentaal nog altijd wel gevolgen.

Ik heb het gevoel dat je er nog niet zo goed kan loslaten of ik vergeet dat je niet zo rap.

En ja, ik heb ook nooit echt mijn gevoel eens kunnen zeggen rond alles wat er gebeurd is, wat dat met mij heeft gedaan, tot de dag nu ook nog.

En ik ben erdoor geraakt door eigenlijk grotendeels mezelf.

En ik vind dat ik daar trots op mag zijn.

Als ik mijn rapport kreeg, had ik ook niet echt het gevoel van dat ze heel blij waren voor mij.

Ik heb wel een gesprek gehad met de directrice en die zei wel dat ze het schap hofond en zo.

Wat ik wilde appresseren, maar er waren wat leerkrachten waar ik dat ook van verwachtte of iets meer verwachtte van,

en ik heb dat goed gedaan en toen ik mijn rapport had,
was ik zo snel mogelijk weg.
De juridisering van het onderwijs.
Ik had er eigenlijk nog nooit van gehoord.
Maar hoe meer ik mij informeer binnen de onderwijswereld,
hoe vaker ik die term tegenkom.
En het is nooit positief bedoeld.
Ja, juridisering is het proces waarbij we steeds meer proberen
alles wat er in die school gebeurt.
Zo nauw mogelijk te vatten in regeltjes en reglementen.
Dit is Bram Sprout, onderwijs socioloog
aan de Vrije Universiteit Brussel.
Regeltjes en reglementen die je vervolgens ook weer kan gebruiken
op het ogenblik dat je je te kort gedaan voelt
om te zeggen van ja, we gaan hier ergens een procedure opstarten,
eerst in de school en eventueel gaan we daar
mee naar een raad voor studie, betwistingen of dergelijke meer.
Wij zien als onderwijs sociologen die scholen
dikwijls als een soort van samenleving in het klein,
waar allerlei dingen gebeuren,
dingen die rechtstreeks te maken hebben met het leren,
maar die ook veel breder zijn.
Scholen als kleine samenlevingen.
Kleine wereld is op zich met een eigen dynamiek en eigen uitdagingen.
Waaronder de toenemende juridisering?
Want ook Bram ziet het aantal bezwaren en procedures
in het onderwijs toenemen.
Waarom neemt het aantal beroepen en procedures toe?
Voor het hoger onderwijs is dat de eerste evident,
namelijk het aantal studenten
is de afgelopen 20 jaar spectaculair toegenomen,
dus ook het aantal gevallen waar het misgaat.
Voor het secundaire onderwijs denk ik dat je dat echt moet zien
als gewoon een integraal onderdeel van wat wij ook in onze bredere samenleving...
Wat we in de scholen zien, is niet anders dan wat we zien in andere aspecten.
Waarom neemt het aantal procedures voor de vrede rechter ook toe?
Waarom slaag je er niet meer in om met onze burens het eens te worden
over wie, wanneer, de haag scheert
en waarom moet dat naar het vrede gerecht en dergelijke meer?
Ik denk dat dat gewoon deel is van een samenleving
die een stukje meer juridiseert.
En waarom juridiseert ze?
Voor een stukje is dat ook wel het gevoel van het feit
dat we met z'n allen hoger opgeleid zijn.

Vroeger een pastoor, een dokter, een professor, die werd geloofd omdat het een pastoor, een dokter of een professor is.

Dat is vandaag veel minder het geval.

En ik zou bijna zeggen dat in sommige vallen dat ook een goede is, dat ook een evolutie.

Je moet er alleen de keerzijden van de medaille meenemen.

Een aantal advocaten heeft hier ook brood in gezien.

Dat is ook geen geheim dat daar een businessmodel op draait.

Hoe groot is die juridisering van het Vlaamse onderwijs?

Waarover spreken we eigenlijk?

Daarvoor zouden we zicht moeten krijgen op het aantal bezwaren en interne beroepsprocedures per school of onderwijsinstelling over de jaren heen.

Maar die cijfers worden niet centraal verzameld in Vlaanderen.

Scholen zijn niet verplicht om het aantal bezwaren of procedures bij te houden en door te geven.

En ze zullen het ook niet uit zichzelf doen, zegt Bram.

Wat cijfers is moeilijk om dat als het bijvoorbeeld gaat over de formele betwistingen, dan nemen die zonder de minste twijfel toe.

Maar scholen staan er zeker en vast niet voor te springen om dan naar buiten te brengen.

De natuurlijke reflex van een directieliet als er een klacht is, bijvoorbeeld tegen een beslissing van de klasse raad, is eigenlijk van we willen dat zo klein mogelijk houden, we willen daar zeker geen rugtbaarheid aan geven, om willen van de reputatie, maar ook omdat men mensen niet op idee wil brengen.

En dus het gevolg is een beetje dat we daar niet zo verschrikkelijk veel over weten, behalve het aantal klachten dat effectief wordt behandeld bij commissies voor examenbetwistingen.

Maar daar moet je heel goed van begrijpen dat dat echt alleen maar het topje van de Ijsberg is.

Je kan online vrij makkelijk de arresteraad plegen van de Raad van State en de Raad voor Betwistingen van Studievoortgangsbeslissingen.

Maar zoals Bram het net zei, die zaken zijn maar het topje van de Ijsberg. Want zeker niet elke leerling of student vecht zijn resultaat aan tot het hoogste niveau.

Veel vaker blijft het bij een bezwaar of een intern beroep binnen de eigen school en die cijfers worden niet bekend gemaakt.

En dus weten we eigenlijk weinig over de proporties van die juridisering. Het blijft binnen de muren van de school.

Een examenresultaat wordt aangevochten, de leerling krijgt al dan niet gelijk en enkele jaren later scheiden de wegen.

Zaken geclasseerd.

Toch?

Maar zoals altijd is ook dit verhaal niet zwartwit.

Twee jaar geleden had ik twintig gesprekken.

Tien gesprekken heb ik kunnen afronden

omdat de ouders aan het eindelijk een andere oplossing hebben gekozen.

Die andere tien hebben tot een beroepsprocedure geleid.

Eén daarvan met een onderwijsadvocaat.

Eén heeft geleid tot een aanpassing, namelijk een attest,

ik denk een CE-attest, omgezet in herexamens.

Die leerling heeft je herexamens afgelegd.

Op ons op geen enkel herexame geslaagd.

Resultaat van die tien beroepsprocedures, niks.

Maar wij steken daar onder tussen wel al die tijden.

En dat is hoogst vermoeiend.

Omdat je weet, op voorhand, mensen toch begin er niet aan.

Dit heeft geen zin.

Maar goed, zij denken dat het wel zin heeft.

In de volgende aflevering van Leraar Overmeesterd

zoek ik uit wat de gevolgen zijn.

Van die juridisering voor de betrokken leraaren en directies.

Hoe groot is de bijkomende werklast?

En hoe voelt het als je lijnrecht tegenover een leerling
en zijn ouders komt te staan?

Ik moet nu aan een leerling denken die effectief zo hard werkte.

Hij zat in een teeshoorrichting, maar zijn wiskunde was niet goed genoeg.

Hij heeft bijles gekregen.

We hebben er alles aan gedaan en hij geraakt het.

We hebben er alles aan gedaan en hij geraakte niet boven de tien procent.

Hij kon onmogelijk naar een zes toerisme gaan,

maar dat was eigenlijk al het leed van de wereld

dat daar op tafel werd gelegd en dat zijn zo'n moeilijke gesprekken.

Hij heeft letterlijk gezegd, ik doe zo hard mijn best
om van straatwicht te blijven.

Maar jullie houden dat tegen.

Ik wil die verhalen niet meer mee naar huis nemen

en dat lukt nog niet zo hoog.